

NOTAT

15. november 2017
17/08986-3
cfs-dep

Bidrag til SUU-spørgsmål vedr. tvangslicens

Sundhedsministeriet har anmodet Erhvervsministeriet om bidrag til SUU alm. del – spm 124 vedr. brug af compulsory licence (tvangslicens) ifm. lægemidlet Spinraza. Der er anmodet om bidrag vedrørende reglerne for tvangslicens, baggrunden for reglerne samt hvornår man typisk benytter sig af tvangslicens. Erhvervsministeren kan oplyse følgende:

Reglerne for brug af tvangslicens

Tvangslicens er en lovhjemlet indskrænkning i patenthaverens eneret, hvor det ved rettens beslutning gøres muligt for tredjemand at udnytte indehaverens opfindelse.

Reglerne om tvangslicens for patenter findes i patentlovens §§ 45-50, samt EU-forordning nr. 816/2006 af 17. maj 2006 *Om tvangslicens til udnyttelse af patenter vedrørende fremstilling af farmaceutiske produkter med henblik på eksport til lande med folkesundhedsproblemer.*

Tvangslicens kun kan meddeles den, som ikke har kunnet opnå licens på rimelige vilkår ved aftale, og som kan antages at være i stand til at udnytte opfindelsen på rimelig og forsvarlig måde og i overensstemmelse med licensen, jf. patentlovens § 49.

Baggrunden for tvangslicens

Det fremgår af forarbejderne til patentloven nr. 479 af 20. december 1967 og den bagvedliggende Nordiske Betænkning 1963:6, at tvangslicens hindrer, at den eneret, som patent medfører, kommer i strid med betydningsfulde samfundsinteresser eller væsentlige hensyn til den industrielle udvikling eller alminhedens interesser.

Hvornår man typisk benytter sig af tvangslicens

Tvangslicens kan benyttes i følgende tilfælde:

1. Tvangslicens pga. manglende udøvelse af patentet, dvs. hvis patentet ikke har været anvendt (patentlovens § 45).
2. Afhængighedslicens, hvor den patenterede opfindelse ikke kan udnyttes erhvervmæssigt uden at krænke et andet patent (patentlovens § 46). Rent praktisk er dette normalt ensbetydende med, at den afhængige opfindelse er en forbedring og/eller videreudvikling af den allerede patenterede opfindelse.
3. Tvangslicens på basis af almene interesser, dvs. vigtige samfundsmæssige interesser der gør det påkrævet, fx hensyn til statens sikkerhed og forsyning med medicinvarer (patentlovens § 47).

Det er Sø- og Handelsretten, der i første instans afgør, om tvangslicens skal meddeles. De bestemmer, i hvilket omfang opfindelsen må udnyttes, samt fastsætter vederlaget og de øvrige vilkår for tvangslicensen, jf. patentlovens § 50.